

Carretera prohibida

de David Lynch

Josep Franco

Les primeres narracions foren els mites, les creacions primeres que pertanyen al temps de la ucrònia. Es feien per separar-se'n d'allò real, a través de l'ectòpia argumental, dels desplaçaments, de les diferències de potencial que existeixen entre les paraules i les coses. Narrar, doncs, sempre ha estat l'única opció que ha tingut l'home per lliurar-se del foc babèlic, de l'osmosi sígnica, la barreja de les paraules equivocades. Es pot, però, narrar a través de descàrregues, d'altra manera que no siga la lineal. En qualsevol cas, fer el món, narrar, és separar-se'n, ferint-lo, primer a través dels mites, com deïem (temps ucrònic), després a través de la història (temps successiu), però sempre amb la nostàlgia del retorn a aquella cosa que no és articulable sinó és amb el símbol. El símbol seria la substitució, sinó del cos que, contràriament, ens tindria lligats a allò real. El símbol és el passaport per tal que el cos no ens devore, no ens fagotitze. El símbol és l'única oportunitat que tenim per poder-nos suportar mútuament i a nosaltres mateixos. El símbol és la capsa que recull i acull el cos (allò real) per protegir-lo. El símbol és allò que ens permet de somniar que podem apropar-nos als orígens (al cos, a allò real), a través dels mites, narrant-los, o a través de la història, cloent-los. Però la darrera proposta de David Lynch rebenta aquesta hipòtesi. *Carretera perduda* no narra en línia recta, ni en cercle, ni fent ziga-zaga. Simplement no narra. Aleshores, què fa, perquè és obvi que no és un tros de real llançat a sobre dels pobres espectadors. Narra d'altra manera, a través de descàrregues que ens arriben directament al cervell, a cops de martell. Construeix un mirall on les coses i les paraules es redoblen, però no d'una manera isomorfa i sempre idèntica on cada paraula remetria sempre al mateix objecte, sinó que les deslliga, les

paraules i les coses, de la seva condemna bíblica (ja siga ucrònica o successiva) de fer mitologia o històries, i les fa passejar-se per la pantalla d'una manera autònoma. El cos dels personatges no remet sempre al mateix tros de real sinó que els intercanvia al bell mig del cressol on la barreja sígnica hi bull. Les paraules no remetent a cap situació simbòlica en substitució dels cossos que hi naveguen, sinó que són re-actualitzades, re-accentuades, posades de bell nou en funcionament i re-valoritzades, segons a quin tros de real pertanyen. Allò que posa en marxa *Carretera perduda* és la festa de l'anatropisme, de la dialogia, del carnestoltes de la semiòtica. Paraules i coses han estat, així, abandonades al goig de l'an-archia. Pràcticament tot el que veiem a la pantalla, producte d'una impotència imaginària, la que tots patim quan no sabem què fer-nos amb les paraules i les coses, amb la seva relació quieta i ordenada, però impotència també sexual, rectora de bona part del nostre calvari corporal masculista, és un redoblament d'allò imaginari sobre allò quotidià. Imaginari que furta el cos alié per tal de tenir el cos d'allò real (què més real que posseir allò que tothom vol posseir i es fa així inassolible) en la quotidianitat. Furt que es produeix amb l'ajut de qui pot convertir en multitud les relacions sígniques entre paraules i coses, el dimoni que ens llança a la barreja babèlica dels signes. 1r nivell (fins el cop que

rep a comissaria): real. 2n nivell (fins la crema del dimoni): imaginari. 3r nivell (la fugida, de l'inici i del final i la detenció): quotidià (simbòlic). De simbòlic, raonable, no queda gairebé res. Els tres nivells no són successius, el temps d'aquesta narració en hèlix ens llança a una escolta del món irrepresentable, en contínua resurrecció; ni s'adiu amb el temps esferoidal dels mites, sempre idèntic a si mateix, ni té res a veure amb el de la història, reduccionista i dialèctic. És un esclat de miralls que reflecteixen canviats els signes que els arriben, redoblats del no-res, improductius. Al cap i a la fi, ell assassina allò que no pot contenir el símbol i dominar-lo, el desig, per tal de seguir viu. Com tot fill de veí, d'altra banda. Altrament, el color blanc de la raó t'enlluerna, així com *Carretera perduda*, magistral. ❖

Títol original: Lost Highway
 Direcció: David Lynch
 Guió: David Lynch i Barry Gifford
 Muntatge: Mary Sweeney
 Fotografia: Peter Deming
 Música: Angelo Badalamenti
 Intèrprets: Bill Pullman,
 Patricia Arquette, Balthazar Getty, Robert Blake.